Författarna svara själva för sina artiklar.

RÖDA FANOR Sept. 1921.
Red. ALBERT JENSEN.

Ryssland kämpar med hungersnöden.

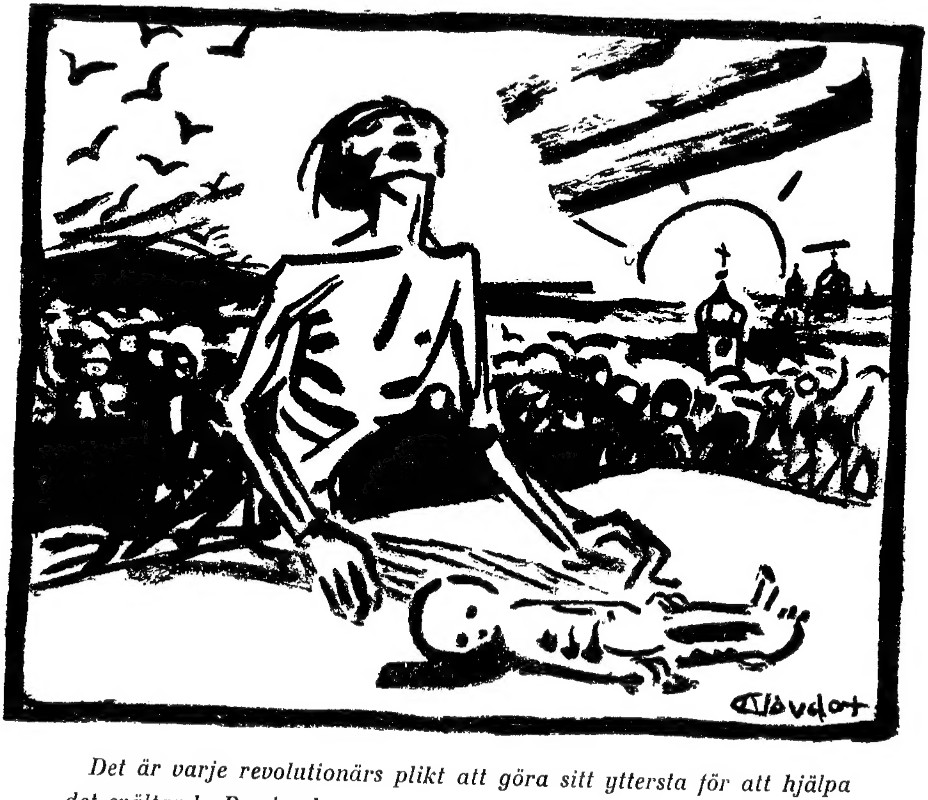

Det är varje revolutionärs plikt att göra sitt yttersta för att hjälpa det svältande Ryssland.

Antiparlamentarismen.

Av Albert Jensen.

***

De politiska partierna befinna sig nu ute på jagt efter valboskap. De ha egentligen aldrig förmått att leva ett fullt självständigt liv. Deras tillvaro — det gäller också de med valpolitik sysslande socialistiska partien — har alltid varit parasiter. Deras egen materiella pauvreté har drivit dem till socialt alfonseri. De ha ständigt fört soutenörens mindre respektabla tillvaro och det har alltid varit fackföreningsrörelsen de socialistiska partien sökt driva till politisk prostitution.

Är detta bara överord? Är denna paralell skamligt förtal?

Det är ett känt faktum, att där socialdemokratien vunnit tillräckligt inflytande över fackföreningsrörelsen, har den ständigt parasiterat på dennas kassor. Socialdemokratien har gent emot den fackliga rörelsen påtagit sig alfonsens beskyddarmin. Med sitt parlamentariska inflytande föreger den sig kunna skydda fackföreningsrörelsen, men liksom soutenören driver sin älskarinna — som han föreger sig vilja beskydda — till att oupphörligt sälja sig, så driver också politikerna fackföreningsrörelsen att sälja sig, i så avseende, att de narrar de fackliga organisationerna att övergiva sitt naturliga fält, den ekonomiska kampens arena, där till syvende och sist även den politiska slutligen avgöres, för att sätta sin lit till parlamentarismens illusion. Fackföreningsrörelsen vänjer sig härvid att lättsinnigt bortsälja sina verkliga intressen, när arbetsköparna göra attacker, och sjunker allt mer ned till ett prostituerat objekt för de politiska partiens soutenörskap.

Må man finna denna dom hård. Jag finner den rättvis och bekräftad av den dagliga erfarenheten.

*

Oblygt ropa de politiska partien ut sina behag i gathörnen.

»Självfallet anser socialdemokratien också att arbetarna inom fackföreningsrörelsen bäst tillvaratага sina politiska intressen genom att vid valen stödja socialdemokratin». (S. D. 27 juli).

Och lika självfallet anser det kommunistiska partiet, att arbetarnas politiska intressen icke kan tillvaratagas av någon annan organisation än just det kommunistiska partiet.

Ömsesidigt överhölja dessa tvänne partier, som äro huvudkonkurrenterna om fackföreningarnas kassor, varandra med invektiv. För kommunisten är socialdemokraten inkarnationen av klassförräderi, och för socialdemokraten är kommunsten tidens största politiska bracka.

Hur långt de ha rätt lämna vi därhän. Vi veta emellertid, att liksom det inom partien finns personer, vars enda intresse är personligt profit och personlig makt, så drives dock dessa partiers stora massa ömsesidigt fram av rena sociala intressen.

Man kan emellertid icke hjälpa, att man mister respekten för folk, som skrika ut sin egen förträfflighet bittida och sent. Finns denna förträfflighet, så blir den snart känd och gör sig respekterad utan amerikansk reklam, finns den icke så är reklamen ingenting annat än modärn kapitalistisk affärshumbug.

Vi måste emellertid konstatera, att valreklamen växer och växer från år till år.

*

Kanske skulle någon politisk »motståndare» inom dessa tvänne parti vilja svara oss, så som det ibland händer:

— Men ni själv då? Ha icke ni bildat ett politiskt parti? Posera icke ni på samma sätt? Ropa icke ni till arbetarna, att det ungsocialistiska partiet är så mycket förträffligare än det socialdemokratiska och det kommunistiska?

Misstag.

Visserligen propagera vi för anslutning till den ungsocialistiska rörelsen. Men aldrig förkunna vi arbetarna, att några ungsocialistiska representanter varken här eller där skola skydda och tillvarataga arbetarnas intressen. Tvärtom ropa vi ständigt utan avbrott: — Arbetare, din befrielse kan endast bli ditt verk, icke andras, som du väljer, att representera dig. Vill du friheten, så måste du kämpa för den själv. Du måste sluta upp med att tro på frälsare.

»Självfallet» anse vi, att arbetarnas politiska inträssen bäst tillvaratagas av arbetarna själva, genom deras egna organisationer.

Vi vädja således innerst till arbetarnas aktivitet.

Parlamentaristerna vädja till deras inaktivitet.

Parlamentaristen säger: — Välj mig till att representera dig, så skall jag skydda dig, tillvarataga dina intressen, och du skall få det synnerligen gott. Om du underlåter att välja mig, kommer det att gå rent åt helsike. Jag skall stifta lagar, som du skall efterleva. Jag skall bli din politiska barnpiga, passa dig, sköta om dig och ge dig nappen när du skall ha den.

Antiparlamentaristen säger: — Somna icke in i valbåset. Inga andra än du själv kan beveka dina intressen. Ingen annan än du själv vet vad som är gott för dig. Ingen annan än du själv kan föra din kamp mot politiskt och ekonomiskt förtryck. Låt icke söva dig med parlamentarismens narkotiska gift, ty detta tillstånds drömmar äro falska, och du skall vakna upp och finna att dina representanter varit vanmäktiga, därför att du överlät kampen åt dem istället för att föra den själv.

*

I ögonblickets situation pekar det socialdemokratiska partiet på den härskande politiska reaktionen. Exempelvis: — Arbetstidslagen är hotad. Fackföreningarna måste vara oss behjälpliga att invälja många socialdemokratiska representanter, så att icke de borgerliga avskaffa åttatimmarslagen. Det bästa skyddet för de fackliga intressena är de socialdemokratiska representanterna.

Man uppmanar således de fackliga organisationerna, att icke längre lita på sig själva, icke längre anförtro sig till kampen utom parlamentet, som är den naturliga kamparenan för dem, men att förlita sig på representanterna i en institution,

(Fransk karrikatyr).

“Kandidaten“.

som är ett bihang till det kapitalistiska utsugningssystemet.

Är då denna arbetstidslag, som sociald. utropar sig till enda effektive beskyddare av, en frukt av den parlamentariska verksamheten? Om så är förhållandet, kunna parlamentaristerna med en viss rätt utropa sig som riddare av arbetstidslagen. Men om det är andra krafter än den parlamentariska verksamheten, som åstadkommit denna lag, hur kan då socialdemokratien utropa sig som väktare av en lag, som den icke förmått skapa?

»Endast en förstärkt arbetarrepresentation i andra kammaren kan garantera åt arbetarna bevarandet av denna stora sociala vinst (arbetstidslagen R. F.) från revolutionsåren». (S. D. 27 juli).

Arbetstidslagen erkännes således vara en stor social vinst från revolutionsåren. Vi visste det förut, men det är gott att ha ett erkännande. Arbetstidslagen stammar fr. revolutionsåren. Den kom som en eftergift åt arbetarna under revolutionsåren. Och vad var det för märkliga saker med dessa revolutionsår, eftersom de förmådde borgarna att acceptera en arbetstidslag? Jo, arbetarna hade förlagt tyngdpunkten av sin aktion utanför parlamentena. De nöjde sig icke längre med de fagra tal, som höllos av deras representanter i de lagstiftande församlingarna. De grepo till den direkta aktionen, den utomparlamentariska aktionen. Och som en frukt av denna utomparlamentariska aktion i andra länder födde den svenska parlamentarismens berg den råtta som kallas arbetstidslagen.

Denna lag är således inget verk av arbetarnas representanter. Den är en frukt av borgarklassens ängslan för att även de svenska arbetarna måhända skulle vakna och gripa till samma direkta utomparlamentariska aktion, som arbetarna i flera andar länder. Då endast fruktan för en sådan aktion kan avtvinga borgarna sådana eftergifter, vad böra då icke arbetarna kunna avtvinga dem genom en verklig aktion?

Exemplet är illustrativt. Exemplet manar sannerligen icke till ödandet och fastbindandet av arbetarorganisationernas krafter vid den parlamentariska verksamheten. Exemplet manar tvärtom till brukandet av den direkta aktionen.

Och nu poserar våra socialdemokratiska parlamentariker som beskyddare av den lag, som framfötts av utomparlamentarisk aktion av arbetare i andra länder. Situationen saknar sannerligen icke komik.

*

Vi ha hävdat satsen, att den bästa lagstiftningen är den, som arbetarna själva utföra utan hjälp av lagfabriken.

Arbetstidslagen, eller åttatimmarslagen, skapades egentligen utanför parlamentet. Parlamentet blott inregistrerade den. Nu är emellertid denna inregistrering i fara.

Egentligen är detta icke märkligt. Lagen, som skulle gälla de svenska arbetarna, kom som resultat av icke svenska arbetares aktion ute i andra länder. Revolutionerna vältrade fram i Finland, i Ryssland, i Ungarn, i Tyskland o. s. v. Så kom lagen här i Sverge. Som en skrämselprodukt av utomparlamentarisk aktion i andra länder.

För att en lag skall ha betydelse, måste den stiftas av arbetarmassorna i det land den skall tillämpas. Eljes går det som det kanhända går nu. När skrämseln är över, tar borgarna tillbaka, därför att de se, att det egna landets arbetaremassor icke själva ha kraft till aktion, till försvar.

Och varför icke? Därför att arbetarmassorna vänjt sig vid att lasta sina förhoppningar såväl som sitt ansvar över på parlamentaristerna, på lagstiftningen, på representanterna. Denna »aktionsmetod» är egentligen inaktivitet. Den söver massorna. Den vänjer massorna vid ickehandlande. Ty att välja är icke att handla. I valpolitikens inaktivitet för massorna och massornas organisationer ligger fröet till svagheten. Ligger garantien för att borgarnas utmanande fräckhet blir ostraffad.

Hade arbetstidslagen varit ett resultat av de svenska arbetarnas aktivitet och kamp, då skulle borgarna visserligen betänkt sig två gånger, innan de gick till angrepp på lagen, ty då hade arbetarna säkerligen varit beredda att försvara den.

*

Varmed kan lagen försvaras?

Exempelvis genom direkt aktion mot det kapitalistiska samhället.

Dumheter att ropa massorna upp exempelvis till generalsträjk, när de ha valurnan att tillgå, ropa socialdemokraterna.

Just det, ja. Varje verklig massaktion, varje verklig kamp, varje verkligt anfall mot det bestående vilja socialdemokraterna gärna undvika. Ty skapades det en tradition av kamp utanför parlamentet, så förminskades parlamentets betydelse och miste parlamentarikerna den falska gloria, de ännu lyckas ikläda sig inför massorna. Arbetarna skulle lära sig att ta sin rätt.

Nej, socialdemokraterna vilja undvika alla massaktioner. Just däri ligger dess egenskap av sövande narkos. Därför äro vi emot parlamentarismen.

Ty arbetarnas befrielse måste likväl komma genom arbetarmassornas uppvaknande till kamp. Därför är parlamentarismens ständiga strävan att undvika kampen ett reaktionärt och frihetsfientligt moment.

Det är parlamentarismens psykologiska inflytande, dess skapande av en inaktivitetens atmosfer, dess vädjande till gesten och ordet istället för handlingen, dess undergrävande av kampviljan, som är skadlig. Och vidare parlamentarismens fostrande av omyndighet, av underkastelse, av vanan att lita på att representanterna och icke arbetarna själva skola genomföra samhällsomdaningen. Den dödar all revolutionär verksamhet, all revolutionär instinkt. Därför är den så olycksdiger, så ödeläggande för proletariatets avgörande befrielsekamp, som likväl endast kan genomföras av arbetarmassorna själva, icke av deras representanter.

Det är möjligt att arbetstidslagen är i fara. I så fall är det därför, att arbetsköparna veta, att de ingenting behöva frukta, därför att arbetarna så invuxit sig i parlamentarismens inaktivitet, att de icke förmå övergå till verklig aktivitet.

Och om lagen beskäres? Gott, arbetarna måste inskriva lagen i det levande livet, på arbetsplatsen, ge-

(Fransk karrikatyr.)

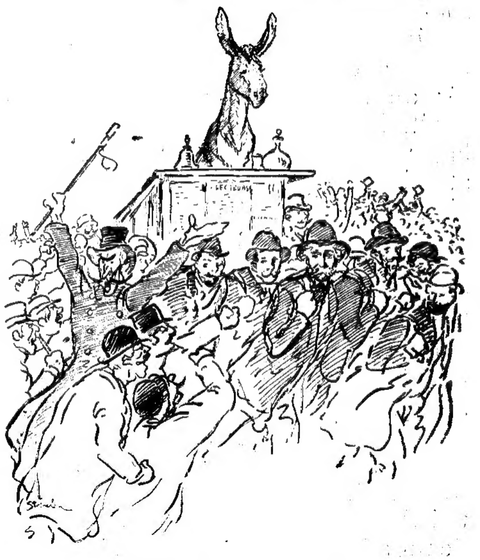

"Vi ha segrat!"

nom sin egen verksamhet, utan förmedling av riksdagens pratmakare. En sådan »lagstiftning» är en revolutionär vinning, en segertrofé som sporrar till nya attacker, icke en morgongåva på latmanssängen som lockar till fortsatt sömn.

Just den nuvarande situationen visar hur värdelös en lag egentligen är, som icke är förankrad i massornas makt.

Och skulle attentatet mot lagen utebliva, så uteblir det, icke på grund av de socialdemokratiska parlamentarikernas vackra ord, men därför att bourgeoisien likväl finner det vara klokast, att icke väcka den björn som sover, att icke med reaktionära handlingar allt för mycket kompromittera lagstiftningen.

*

Parlamentarismen demoraliserar massorna.

Parlamentaristernas »arbete» består i att skapa lagar. För att vinna respekt för detta »arbete» måste även de socialdemokratiska lagfabrikanterna kräva vördnad för lagen. Icke bara för en eller annan speciell lag, som måhända kan vara temporärt nyttig för arbetarna, men för LAGEN överhuvudtaget. Således även för de borgerliga lagarna. För de kapitalistiska lagarna. För alla de lagar som äro fabricerade i syfte att binda massorna. För alla de kapitalistiska lagar, som helgar utsugningen av arbetet. Som skyddar de kapitalistiska stortjuvarna. Som gör den kapitalistiska plundringen till en legal handling.

Parlamentarismen sjunker härmed ned i borgerlighetens demoraliserande dy. Och dit för den även de massor, som respektera parlamentarismen, d. v. s. lagfabrikationen. Massornas vilja till revolt mot den kapitalistiska förbrytelsen stäckes av den demoralisation, som respekten för lagen uppälskar inom deras led.

En lag kan vara så vansinnig som hälst. Så snart den är lag predikas det underkastelse under lagen. Även de socialdemokratiska lagfabrikanterna predika denna underkastelse, om de än öppet erkänna att lagen är orättvis. De måste göra det, ty hur skulle de eljes kunna fordra efterlevnad av lagar, som de själva lancera?

Detta föder den andliga förruttnelsen hos massorna. Detta skapar slaveriets anda, där revoltens och upprorets skulle framälskas. Demoralisationsprocessen, som följer lagstiftningen, som skuggan följer materien, är ett förträffligt medel till kvävandet av massornas vilja till revolt. Kapitalisterna kunna med fördel länge profitera på detta förhållande.

*

Lag om industriell demokrati. Lag om socialförsäkring.

Tänk vilken förunderlig välsignelse. Staten gräver fram arbetarens sista slantar ur arbetarens egen portemonä och lägger i en kassa. I denna kassa inskjuter staten medel, som den endast indirekt hämtat ur arbetarnas fickor, genom indirekta skatter och indirekt utplundring. Så tar staten dessa från arbetarna direkt och indirekt tagna slantar och skapar av dem en »socialförsäkring». Storartad välgörenhet.

Industriell demokrati. Ingen lagstiftning i världen kan skapa en »industriell demokrati» som kan bli arbetarna till nytta. Ty den industriella demokrati, som skall bli ett verktyg för arbetarna till övervinnande av kapitalismen, den skapas icke i lagfabriken, men på arbetsplatsen. Den skapas icke genom förhandlingar med kapitalismens övriga lagstiftare, men genom kamp med kapitalisterna själva. Den kommer icke som en mogen frukt av några fattiga paragrafer, men som en frukt av arbetarnas målmedvetna undanträngande av utsugarna från ledningen

av den kapitalistiska produktionen. Den industriella demokrati, som kan få något värde för massornas befrielsekamp, kommer genom den på arbetsplatsen dagligen av massorna själva uppsugna erfarenheten. Den kan endast bli en erövring, icke en gåva av en kapitalistisk institution.

Det är därför den parlamentariska aktionen är fördröjande, den direkta utomparlamentariska aktionen befrämjande för den sociala omvandlingsprocessen.

*

Vår anti-val-ståndpunkt är icke bara en taktikfråga. Den är organiskt sammanhängande med hela vår åskådning.

För socialdemokratien, som vill hela mänsklighetens omyndiggörande under en framtida statsorganisation, med en ny härskarkast av statsbyråkrater och lagstiftare och statsfunktionärer, som parasitärt kommer att fortsätta den kapitalistiska utsugningen under nya former är det självfallet synnerligen logiskt att uppfostra massorna till underkastelse under lagstiftarna, de blivande förmyndarna, och att på alla sätt värna om statens auktoritet.

Men för oss, som icke vilja det statliga förmynderiet och den fortsatta utsugningen, det fortsatta regerandet, det fortsatta förtryckandet, för oss är det lika logiskt, att vi bekämpa staten, dess institutioner, dess funktioner och den underdåniga respekt, som ständigt kräves av staten. Vi vilja nämligen frihet och välstånd. Staten är fiende till bådadera. Ty staten är frihetens negation och genom sin centralism den mest fruktansvärda sabotör av massornas välmåga.

Parlamentarismen skapar underdånighet för stat och lag. Denna underdånighet är förtryckets moder och det materiella eländets fader. Massornas medvetna nekande att välja sig politiska förmyndare är den vaknande rebellionen mot statstyranniet och ingångsporten till en revolterande direkt aktion mot hela den kapitalistiska samhällskompotten. Icke slöheten och indifferentismen för valen, men det målmedvetna nekandet att välja representanter, som skola lagstifta över massorna och bestämma över deras liv och död, är den begynnande moraliska degressen för de kapitalistiska institutionernas auktoritet, en handling som berövar lagfabrikanterna deras moraliska prestige och inleder den era i arbetarklassens kamp, som skall leda fram till staternas och de auktoritära institutionernas upplösning, sönderdelning, sönderfallande och lägga grunden till en arbetarrörelse som börjar positivt skapa det nya samhället genom sin egen direkta oavbrutna kampaktion.

*

Socialdemokratien har haft sin tid. Den har exponerat sina system. Lenin och Noske voro båda »parlamentarister». Lenin kom till makten och det gjorde också Noske. Lenin avskedade parlamentarismen och demokratien, när den icke längre gynnade hans maktsträvande. Noske stödde sig till demokratien och parlamentarismen därför att den gynnade hans makt. Bådadera ha de komprometterat socialismen. Ingendera har lyckats att skapa socialism. Bådadera stödde sig på maktmedel, som voro folkets fiender. Bådaderas grundsyn på det sociala omdaningsproblemet var grundfalsk, därför att den var politisk. Den politiska makten förmår icke genomföra samhällsomdaningen. Därför är det en falsk förespegling att inbilla massorna, att parlamentarismen är vägen. Därför måste andra vägar beträdas. Branting såg det för ett par månader sedan, då han i Soc.-Dem. erkände den politiska maktens oförmåga, så

länge arbetarna icke ha den ekonomiska makten. Men när arbetarna ha erövrat den ekonomiska makten, så ha de i realiteten också den politiska och böra då skrida till avskaffandet av staten icke till dess konservering. Ty eljes kommer man endera att uppnå ett Lenin-Ryssland eller ett Noske-Tyskland, båda lika tyranniska och frihetsfientliga.

Den socialistiska framtiden ligger icke hos Lenin, icke hos Noske, icke hos den väg som kantas av socialdemokratiska förrädare som Millerand-Briand-Viviani, den socialistiska framtiden ligger hos den frihetliga socialismen med sin direkta aktion utanför parlamentet. Socialdemokratien har skapat en Lenin och en Noske. Socialismen vill varken Lenin eller Noske, den vill frihet och välstånd.

Dokument.

***

På en konferens som avhölls den 22 juli av delegerade från internationella fackföreningskongressen, medlemmarna av oppositionen, förklarade Trotsky:

»... Alla anarkister (han syftade till de ryska) äro kanaljer och förbrytare. Ingen av dem som för närvarande befinner sig i fängelse kan frisläppas».

Leval (delegerad för de spanska syndikalisterna) frågade efter bevis för detta påstående.

Trotsky: »Vem är ni Leval? Jag känner er inte och har ingen skyldighet att stå till svars för er».

Och när Alandis (likaledes representant för den syndikalistiska organisationen och samtidigt medlem av Spaniens kommunistiska parti) i sin ordning frågade efter närmare begrundade av påståendet, svarade Trotsky: »Ni gör intryck av att vara en hysterisk kvinna. Och jag har som folkkommissarie ingen förklaring att ge er. Mitt ord måste vara er nog. Den internationella fackföreningskongressens delegerade har ingen rätt att fordra dessa kontrarevolutionära banditers frihet. Vi här i Ryssland äro ansvariga för våra handlingar. Och vi handla i revolutionens intresse, vars makt är hos oss».

*

På samma konferens frågade Sirolle (Frankrike) efter de fackliga organisationernas oavhängighet.

Trotsky: »De fackliga organisationerna i Ryssland äro en gren av sovjetstaten. Tjänar C. G. T. i Frankrike med Jouhaux, Dumoulin och andra icke också staten? Med hur mycket större nödvändighet måste då icke de ryska fackföreningarna tjäna sovjetstaten».

Fråga: »Och fackförenningsbyråkratien».

Trotsky: »Finns det icke också tjänstemän i de tyska och franska fackföreningarna? Hur skulle då de ryska fackföreningarna kunna klara sig utan funktionärer?»

För sanningsenligheten av ovanstående ansvarar »Der Syndikalist» i Berlin»

*

I den kommunistiska Internationalen råder framförallt disciplin. Men disciplin är underkastelse och ofrihet. Där disciplin råder i detta ords egentliga mening, där måste

(Forts. å sid. 288.)

Mikael Bakunin.

1864—1876.

Av Max Nettlau, Wien.

***

I oktober 1869 flyttade Bakunin av privata orsaker från Genf till Locarno (italienska Schweiz) dit han ständigt återvände efter en mängd smärre resor till Genf, Jura, Lyon, Marseille, Milano, Florenz, Zürich, Bern o. s. v. Han lämnade emellertid Locarno i augusti 1874 och bosatte sig i Bologna, sedan i Granbündten och andra delar av Schweiz, därefter i oktober i Lugano, som han endast lämnade i juni 1876 för att dö i Bern.

Jag måste inskränka mig att ur dessa år, fulla av verksamhet intill sommaren 1874 framhäva några enskildheter, exempelvis hans deltagande i den ryska rörelsen vars huvudpunkter äro: utgivandet av tidskriften Narodnoe Delo (Folksaken) med det första ryska anarkistiska programmet (september 1868) episoden Nettschaeff, 1869—1870, en tid full av förvecklingar och synnerligen pinsam, som endast kan bedömas på grundval av omfattande material, varur då framgår en vederläggning av de marxistiska, fullständigt otroliga beskyllningarna mot Bakunin. Höjdpunkten av denna propagandatid var sommaren 1872 i Zürich, då Bakunin stod i intimaste förbindelse med den ryska, serbiska och polska studerande ungdomen, de då »till det ryska folket gående» propagandisterna. Härtill anslöt sig en propaganda genom ryska böcker, däribland Bakunins »Gosudarstennost i Anarchija» (Statlighet och anarki), 1873—1874, ett stort men ofullbordat verk.

Kriget 1870 framkallade hos Bakunin idéen om att lössläppa den sociala revolutionen, där fria grupper och federalism skulle ersätta de statliga organisationerna, varvid folkkrafter skulle komma i verksamhet, som allena skulle vara i stånd att sätta stopp för invasionen i Frankrike. Likartade rörelser skulle komma i Spanien och Italien. Ifrån augusti skrev han i denna anda en mängd brev och hela manuskript (av vilka även utgavs en broschyr), tills han den 9 september avreste från Locarno till Lyon, där Internationalen var stark och Bakunin hade några intima vänner, vilka emellertid till följd av hela sin läggning icke stodo på höjd med sin uppgift. Lyon skulle vara huvudpunkten för de revolterandes federation, den staten icke längre erkännande sammanslutningen av kommuner. Men inflytandet från personer, som arbetade för många andra saker, var för stor, och Bakunin kunde icke tillräckligt prägla förhållandena inom sin riktning. Han deltog visserligen i den kända rörelsen av den 28 september utan att hans idéer kunde göra sig gällande och hölls häktad några timmar av det borgerliga nationalgardet, men befriades av sina slaviska vänner Ozeroff och Lunciewicz. Sedan han flytt till Marseille förmådde han ännu mindre öva inflytande på händelsernas gång och måste avresa till Genua, räddad ombord på fartyget av sin franske vän Alerini.

Han återvände mycket besviken till Locarno och sysselsatte sig med skriftställarskap.

Pariserkommunen började och Bakunin lät snart sina filosofiska manuskript bli liggande och reste till Jura, där det uppstått en idé om att hjälpa

kommunerna i provinsen genom ett tåg till Besancon. Men det var för sent och han återvände till Locarno, där han började skriva om Kommunen (»La Commune de Paris och la notion de l'Etat.

Sysselsatt med detta arbete överraskades han av Mazzinis verkligen gränslöst hatfulla bekämpande av Kommunen och Internationalen i sin romerska tidskrift. Då skrev Bakunin på få dagar ett kort glänsande svar (Réponse de l'International à Mazzini») som raskt utkom på italienska i Milano och på franska i Bryssel. Efter denna skrift följde en större: »Mazzinis politiska teologi och Internationalen» (Neuchatel 1871), jämte en del andra saker som dels tycktes i en tidskrift i Milano, dels hemligt i Neapel. Det raska försvaret för den av Mazzini skymfade revolutionen hade verkligen fallit i fruktbar jord i Italien. Några unga människor hade redan förut, entusiasmerade av Kommunen, vänt sig till anarkismen, ibland dem Errico Malatesta, vilken nu skulle nödgats tillbringa femtioårsdagen av sitt inträde i rörelsen i fängelset i Milano om icke rent händelsevis denna dag sammanfallit med den gamle revolutionärens hungerstrejkaktion. Men först efter Mazzinis angrepp och Bakunins försvar vände sig ett större antal italienare till Internationalen. De besökte Bakunin, som ivrigt korresponderande, och så blev åren 1871—1872 en rad av sektioner bildade, som på en konferens 1872 konstituerade en italiensk federation, som var helt anarkistisk och revolutionär. Den tidigare för Marx i London vunne Cafiero besökte Bakunin (maj—juni 1872) och blev nu hans intimaste vän. Bekant är vilken entusiasm denne man skapade i rörelsen och vilka offer han bringade och vilka dåd han utförde.

Under det att Bakunin således vart han än ingrep, skapade en revolutionär kamp- och offervillig rörelse, tänkte Marx framförallt på att kunna kasta Bakunin ut ur Internationalen och personligt vanära honom. Han och Engels anlade en fabrik för mandat, små sektioner, varigenom de kunde behärska Haag-kongressen (september 1872) och utstöta Bakunin och James Guillaume som »alliance»-medlemmar. Vidare hade Marx förskaffat sig ett hotelsebrev, som Netschaeff (vilken, som var och en visste, förfor fullkomligt skrupulöst och först och främst gjorde sina egna vänner till offer) en gång hade sänt till Ryssland. Detta brev, som icke på annat sätt kan bringas i förbindelse med Bakunin personligen, än att denne på ett vårdslöst sätt talar om sina angelägenheter, förelade Marx själv i sista ögonblicket en sluten kommission, och lät därefter den om ingenting underrättade, men Marx lystrande kongressen antaga en resolution, som skulle beröva Bakunin personligen hans ära. Genom denna oförskämdhet har staven för alltid brutits över Marx personliga karaktär. Saken är numera känd i alla detaljer och återfinnas i min Bakunin-biografi, I James Guillaumes bok, i en publikation av E. Bernstein, o. s. v. och isynnerhet mera omfattande i H. Lopcatins vittnesmål.

Guillaume förelade allt detta material för Jaurés (1912—13) och de diskuterade frågan om det icke vore en hederssak för nästkommande internationella kongress att taga tillbaka förolämpningarna mot Bakunin lika öppet som de 1872 offentligt och bevislöst blivit satta i världen. Jaurés var beredd till ett sådant steg och hade måhända gjort det på den för augusti 1914 planlagda kongressen i Wien om icke världskriget kommit. Jag omnämner detta blott för att illustrera åtminstone en av de mot Bakunin riktade förolämpningarna. Bakunins minne behöver sannerligen ingen formell rehabilitering och den så kallade andra Internationalen kan ingalunda betraktas som en allmän representant för de socialistiska tankarna. För många av oss är första Internationalen ännu icke död.

Ifrån Haag kom de spanska representanterna, delegaterna från Jura och italienarna, som alls icke velat besöka kongressen, fransmän och andra tillsamman i Schweitz. Först rekonstruerade en del av dem tillsamman med Bakunin den hemliga alliansen, som först nu fick verklig betydelse för Italien och Spanien. Den unge Malatesta lärde vid detta tillfälle för första gången att känna Bakunin.

Senare avhölls i St. Imer (Berner Jura) den offentliga internationella kongressen, som sönderrev Haag-kongressens beslut och proklamerade solidaritetspakten mellan de autonoma federationerna. Ytterligare historia över den antiautoritära Internationalen med dess kongresser i Genf (1873), Bryssel (1874), Bern (1876) och Verviers (1877) finnes i Guillaumes bok. Dess historia därefter måste emellertid sammansättas från »Avant-Gardé», från »Revolte, de belgiska, italienska och spanska tidskrifterna, för att man skall kunna vinna inblick i övergången till andra organisationsformer, vilka fortfarande giva uttryck åt den gamla Internationalen där de blivit trogna mot de gamla idéerna.

*

Bakunins fortsatta politiska verksamhet och privata liv, vars enskildheter hittills måste förbigås, blev påverkad av Cafieros välmenade och generösa men opraktiska Baronata-idé. Baronata hette ett litet lantställe utanför Locarno, av vilket Cafiero ville göra en varaktig hemvist för Bakunin och hans familj och ett internationellt centrum, speciellt för italienska och ryska revolutionära förberedelser, en asyl för förföljda, ett hemligt tryckeri, en vapendepå etc. För att uppnå detta i trygghet skulle Bakunin skenbart dra sig tillbaka från det offentliga livet, föra en tillbakadragen tillvaro och förvärva sig borgarrätt i kantonen, så att han icke kunde bli utvisad eller avlägsnad från gränsen (villan låg vid Logo Maggiore). Alla dessa syften sökte man genast realisera. Bakunin och Cafiero voro båda opraktiska människor och omkostnaderna slukade snart Cafieros tillgångar på ett oberäknat sätt. Detta faktum delgavs i juli 1874 på ett för Bakunin föga vänligt sätt, och Bakunin förargade sig häröver så, att han avstod från detta hem.

Vid denna tidpunkt hade man sedan flera månader tillbaka förberett en stor italiensk rörelse isynnerhet genom Andrea Costa med vilken även andra riktningar skulle samarbeta som garibaldianer och en del av mazzinisterna. Svårt kränkt i Locarno, reste Bakunin till Bologna och hoppades där finna döden i kampen. Den bekanta natt, då internationalisterna skulle samlas utanför staden på Pratidi Cafrera för utdelning av vapen och intåg i staden uteblevo de flesta. Där och överallt slog rörelsen fel och ledde till massarresteringar o. jätteprocesser intill 1876, vilka alla slutade med frikännande. Malatesta hade vid denna tid begivit sig upp i bergen, blev här arresterad och inspärrad under ett år intill frikännandet i Trani-processen. Bakunin ville beröva sig själv livet men blev övertalad att icke göra det av några italienska vänner, som just kommo tillstädes. Han flydde tillbaka till Schweiz, uppehöll sig här månadsvis på olika orter under vilken tid några av hans intimaste vänner i slutet av september övergåvo honom på ett grymt sätt. Detta ledde honom till att definitivt besluta sig för, att icke mer deltaga i det offentliga livet och

han förenade sig i oktober åter med sin familj i Lugano.

De här allt för summariskt sammanfattade händelserna framställer således en kris, som för en yngre och friskare man skulle blivit av övergående natur, men från vilken den gamle och sjuke Bakunin icke förmådde under de 1 3/4 år han ännu levde, höja sig till förnyad verksamhet. Detta vill icke säga, att han var bruten och overksam. Trots de mindre uppmuntrande erfarenheterna från Baronata gick han i gång med anläggandet av en stor fruktträdgård. Kampen mot klerikalismen i Tyskland och Frankrike, den stora ryska propagandarörelsen intresserade honom mycket, dock voro just dessa år överallt år av reaktion och stagnation. Elisée Reclus, Arthur Arnold, Stepniak, Malatesta uppsökte honom ofta. Italienska arbetare, internationalister. (S. Mazzotti, Sant' Andrea) och en ung ryska voro mycket hos honom under den allra sista tiden. Sedan många år var hans materiella läge dåligt. Sedan många år hade hans familj i Ryssland lovat att hans arvsförhållande skulle bli reglerat, men det blev aldrig av. Dessa materiella bekymmer jämte hans sjukdom smärtade honom allt mer. Han skulle måhända ännu en gång ha flyttat till Neapel om icke outhärdliga smärtor tvingat honom att fara till Bern. Han hade ständigt upprätthållit de vänskapligaste förhållande till sina gamla vänner från Dresden och Bern, Adolf Reichel, musikdirektör och Adolf Vogt, medicine professor i Bern. Ankommen till Bern sade han till Vogt: »Gör mig frisk eller låt mig dö». Hans tillstånd var hopplöst och efter ett lidande från 14 juni till 1 juli (1876) dog han den 1 juli fyra minuter över tolv på middagen. Adolf Reichel och dennes fru, en ryska, voro jämte Adolf Vogt och hans hustru mycket hos Bakunin, så länge denna hade medvetande. Eljes ingen förutom sjukskötarpersonalen.

Reichel nedskrev den 6 juli en längre framställning om dessa veckor ur vilken jag hämtar följande yttrande från Bakunin (21 juni) som är det sista kända yttrande från honom: »Det är dock skada, Bakunin, sade Reichel, att du aldrig haft tid att nedskriva dina memoirer». (Han hade verkligen tänkt därpå 1875 och Elise Reclus hade åtagit sig utgivandet av dem.) »För vem menar du jag skulle ha skrivit dem?» svarade han. »Det är icke mödan lönt att öppna munnen. Numera ha folken av alla nationaliteter förlorat revolutionens instinkt. De äro alla allt för tillfredsställda med sin lott och fruktan för att förlora vad de ha gör dem inoffensiva och overksamma. Nej, om jag än en gång återfår hälsan skulle jag gärna skriva en etik grundad på de kollektivistiska principerna, utan filosofi eller religiösa fraser».

Följande dag övermannade honom sömnsjukan. Han fann ännu ögonblick under vilka han kunde taga avsked av sina gamla vänner, varefter hans liv fullständigt utslocknade.

Det är egendomligt, att även Krapotkins sista bemödande gällde ett verk om etiken, vilket han dock förberett sedan decennier. Måhända ligger det häri ett vittnesbörd om hur dessa erfarna män, i ögonblick då de ännu ville ge sitt bästa och mognaste, betraktade hela vårt övriga liv och verksamhet som oväsentligt, så snart det icke låg verklig inre anständighet, kärlek och godhet till grund.

För övrigt må man själv avgöra huruvida folken i allmänhet nu äro mera revolutionära än i det stilla året 1876. Skulle Bakunin månne kunna ha drömt om, att de skulle kunnat finna sig i vad som övergått dem sedan år 1914 och vidare efter 1918? Och dock kunna vi icke få uppgiva hoppet.

Hinke Bergegren som nyfrälst "kommunist".

Av Albert Jensen.

***

Hinke Bergegren har alltid varit en mycket omstridd man. En del människor ha tagit honom på allvar, en annan del icke. För min del har jag tagit honom på allvar. Hans dialektiska konstfärdighet har visserligen mera varit rolig än sakligt dräpande. Mera ytlig än djup, mera satiriker än allvarsmänniska, mera känslobetonad än förnuftsbetonad, har han dock alltid varit omutligt orädd. Alltid sjungit ut med sin mening. Och sådan borde han vara än i dag, när han uppträder som nyfrälst »kommunist» och storpamp inom det bolsjevikiska partiet.

Hinke Bergegren har uppfattats som anarkist. Om han någonsin varit det är måhända vanskligt att avgöra. I varje fall har han icke bidragit till fördjupandet av anarkismen i Sverge, hur verksam han än varit som agitator. Därtill flyter han allt för mycket på ytan. Men i varje fall har han tillräckligt sysslat med anarkistisk filosofi, är tillräckligt kännare av den anarkistiska rörelsen för att förstå anarkismens grundidéer.

Med sin övergång till »kommunismen», d. v. s. till bolsjevismen, har han emellertid avsagt sig den gemenskap med anarkismen, som tilläventyrs förut varit tillstädes. Från att förut ha propagerat mot staten, arbetar han nu enligt 21 teser efter upprättandet av en statsform inför vars oerhörda centralism varje historiskt känd statsform förbleknar. Han har förut propagerat för frihet; är nu verksam för ett system, som mer än andra system är frihetens negation och leder till reaktionärt tyranni. Han har förut bekämpat allt partivälde, påvevälde, klickväsen, byråkrati över arbetarna, men har nu omvänt sig och arbetar för vad han förut bekämpat. Nåja, det är hans rätt att ändra åsikter, en rätt som ingen kan frånkännas. Men vad han icke har rätt till, det är att demagogiskt dölja sina statliga, diktatoriska och tyranniska avsikter under frihetens mask, ty det är politiskt falskmynteri.

Herr Bergegren var i Moskwa i juni, som deltagare på tredje Internationalens kongress. Återkommen reser han omkring och prisar Ryssland som ett *frihetens* land. Enligt referat i *Politiken* yttrade han vid sitt tal på Norra Bantorget: »I detta beljugna land är arbetarna ej längre slavar utan medmänniskor».

Ett sådant yttrande är äkta icke blott socialdemokratiskt, men även borgerligt. Ty socialdemokrati och bourgeoisie har det gemensamt att *de förneka det tyranni staten utövar.* Båda betrakta de staten som välgöraren och allförsynen, som en organisation inom vilken friheten är rådande — borgarna när det gäller den borgerliga staten, socialdemokraterna när det gäller den socialdemokratiska. Båda förväxla de *sitt* härskande med friheten.

Hade herr Bergegren varit en socialistisk novice från i går, eller en socialist, som icke först nu blivit socialdemokrat, en människa, som var fullkomligt okunnig om statens väsen, så hade dylikt enfaldigt pladder varit förlåtligt. Men herr Bergegren, om han måhända än aldrig hunnit bli genomträngd av anarkismen, är dock tillräckligt bekant med dess kritik av staten för att veta, att där det existerar stat, där existerar det regering som övar herravälde över folket,

och att ett folk som regeras icke är fritt, men är regeringens och statens slavar. Herr Bergegren vet, att det i Ryssland härskar ett mera centralistiskt statssystem än annorstädes, en mera maktfullkommen regering än i vilket som hälst borgerligt land, att följaktligen folket (även arbetarna) äro mera slavar under detta statssystem än var som hälst eljes. Hr Bergegren vet således, att ovan anförda citat innehåller en lögn.

Herr Bergegren skrev en gång en anmälan om Souchys bok om Ryssland, i vilken han yttrade: »Tyvärr har på så vis det hela blivit falskt, blivit en ohederlig röra — om ock förf. alls inte är ohederlig eller ens menat det så». Jag är rädd, att om herr Bergegren vidhåller sin ovan citerade framställning om Ryssland, hans eget omdöme om Souchys bok blir allt för milt att tillämpa på hans eget uppträdande.

Alla »statsmedborgare» äro statsslavar. Detta faktum framspringer klarast i det förhållande, att staten och regeringen alltid gör anspråk på att disponera över undersåtens liv, att när som hälst kunna sända honom till slaktbänken som soldat. Denna rätt gör den ryska regeringen icke mindre anspråk på än de andra borgerliga regeringarna. Det är borgerliga principer, borgerliga traditioner som häri upprätthålles, alls icke revolutionära. Det ryska statsslaveriet gör således även de ryska »medmänniskorna», som herr Bergegren kallar dem, till varelser som icke disponera över sig själva eftersom staten disponerar över dem.

Vidare kan herr Bergegren säkerligen icke vara okunnig om, att det i Ryssland finns något som heter »arbetets militarisering». Detta system är ett system för industriellt livegenskap, som just drabbar arbetarna och gör dem till slavar under stat, under regering, under den härskande proletära byråkratien och förbittrar arbetarnas tillvaro i ytterlig grad. Att en socialistiskt skolad människa, som herr Bergegren, under sådana omständigheter kan tala om frihet för arbetarna är sannerligen skandalöst!

Att tala om frihet i ett land i vilket man fängslar annorledes tänkande socialister, i vilket det varken existerar yttrande-, press-, församlings- eller föreningsfrihet, där socialistiska sammanslutningar äro dömda att föra en underjordisk och illegal tillvaro, där ett nästan enväldigt polissystem gör varje individs existens osäker, fullkomligt beroende av sagda ochranas godtycke, det är ett brutalt våldförande av sanningen och verkligheten.

Jag förstår, att herr Bergegren känner behov av att dölja sanningen, men detta är en feghet som åtminstone jag dåligt kan sätta i samklang med den frimodighet jag alltid tillskrivit honom. Manligare är det att öppet deklarera, att han tagit fel av sitt föregående, att han nu är fiende till ungsocialism och anarkism, och andra frihetligt socialistiska strömningar, att han anser ofriheten bättre än friheten, statstyranniet bättre än det herrelösa samhället, att arbetarna måste regeras och behärskas, att partivälde, påvevälde och klickvälde äro välsignelsebringande, att polistyranni är nödvändigt, att den sociala revolutionen icke kan medföra det herrelösa samhället men ett samhälle där arbetarna ytterligare måste förslavas, allt som nödvändiga konsekvenser av de 21 teser han nu som partitrogen »kommunist» omfattar, och att han själv tillhör den elit av människor, som känna sig kallade som herraväldets utövare över de »nötaktiga» massorna. Gör detta och man skall åtminstone kunna respektera Eder som en ärlig fiende till friheten.

Den senaste utvecklingsfasen hos den revolutionära oppositionen inom den franska syndikalismen.

Av Augustin Souchy.

Sedan jag skrev min förra artikel om den revolutionära oppositionen inom den franska syndikalismen, samlad i Comité Syndicaliste Revolutionaire, har denna opposition genomlevat en viss inre utveckling, vilket tydligt framgår av den förkonferens, som nämnda sammanslutning avhöll tvenne dagar innan C. G. T:s kongress i Lille i slutet av juli och början av augusti.

På denna förkonferens antogs *enhälligt* en resolution, som oppositionen, genom att framlägga den på C. G. T:s kongress och där ställa den upp emot majoritetens resolutionsförslag, så att säga gjort till sin plattform. Denna oppositionens resolution stannade visserligen i minoritet, men erhöll dock 1,348 röster av 2,950, eller nära nog hälften.

På minoritetens konferens voro omkring 1,000 syndikat representerade, eller en tredjedel av samtliga syndikat inom C. G. T. Vid röstningen på kongressen visade det sig, att oppositionen disponerade över nära halvdelen av röstetalet, Men det var om den inre utvecklingen hos oppositionen, vi skulle tala.

Orsakerna till denna utveckling äro mångfaldiga. Den anarkistiska strömning, som kallar sig den federalistiska, var den starkaste; bakom den stod traditionen. den intellektuella och moraliska styrkan och tillsamman med de rena syndikalisterna och de rena anarkisterna skapade de en betydande övervikt mot kommunisterna och knäsatte definitivt de federalistsika principerna gent emot kommunisternas centralism.

Till detta resultat medverkade i icke ringa mån den kalldusch som serverades från Moskwa med den Röda Fackföreningsinternationalens beslut, som betecknade ett nederlag för den franska syndikalismen. Så snart detta beslut var känt hade C. S. R:s exekutivkommitté i Humanité offentliggjordt en förklaring, att de tvenne av sammanslutningens representanter, som i Moskwa undertecknat den Röda Fackföreningsinternationalens resolution, hade överträtt sin befogenhet. C. S. R:s förkonferens underströk denna exekutivkommittéens förklaring, varigenom den franska delegationen desavouerades, därför att den frångått syndikalismens principer. Senare förklarade sig kongressen ytterligare ogilla den förklaring som i Moskwa gjordes av Rosmer. Godonnéche och Sirolle, vilken senare (anarkist) dock icke undertecknat själva Moskwaresolutionen.

En av huvudgrunderna varför oppositionen så strängt betonade den federalistiska principen och de fackliga organisationernas oavhängighet är förhållandet till majoriteten. Minoriteten söker naturligtvis bli majoritet genom att dra arbetarnas massa över på sin sida. Men detta kan endast ske genom ett strängt hävdande av federalismen och oavhängighetsprincipen, med andra ord genom att strängt hävda den så omstridda amiensresolutionen.

Man kan dessutom iaktaga, att de som förut varit hängivna tillbedjare av Ryssland alltmera kommit tillbaka till den gamla franska syndikalistiska sanningen, att fackföreningarna måste spela huvudrollen och icke bara en biroll i den sociala revolutionen, därför att denna framförallt måste bringa den ekonomiska friheten och jämlikheten och icke bara en politisk förändring. Och härtill äro obetingat de ekonomiska organisationerna de bäst kallade.

C. S. R:s centralkommitté hade för konferensen framlagt ett förslag till aktions-

Monmousseau.

program, vilket liksom minoritetens resolutionsförslag på C. G T:s kongress innebär ett betydande framsteg i frihetlig riktning. Som karaktäriskt för den sig framträngande frihetliga tendensen kan nämnas, att när Tommasi, en av C. S. R:s rysslandsdelegerade avlade rapport över sin resa, kom det till stridigheter mellan kommunister och anarkister om bolsjevikernas förföljelse av anarkister och revolutionärer i Ryssland. Ett förslag från anarkisterna, att det skulle tillsättas en blandad undersökningskommission av anarkister och kommunister inom C. S. R. för att sändas till Ryssland och närmare göra sig underrättade om förhållandena antogs med 46 röster mot 21. Kommissionen kommer dock icke att avresa förr än de övriga moskwadelegaterna återkommit och deras rapport icke visat sig vara tillfredställande, d. v. s. tillräckligt klarläggande. Anarkisterna betraktade detta som en seger för sina idéer.

Det var med en viss inre tillfredställelse jag följde diskussionen på minoritetens konferens i Lille. Alla representanterna, även de som äro medlemmar av det kommunistiska partiet, krävde med en förbluffande intensitet, att den fackliga rörelsen skulle förbliva fullkomligt oavhängig från varje politiskt parti. Själva Monatte har härvidlag förändrat uppfattning. Under ett och ett halvt år har ständigt Moskwa framhävts i hans tidning; efter Moskwagongressen talas det icke om Moskwainternationalen, men endast om en "revolutionär international". Monatte menar dock alltjämt, att en syndikalistisk international bör ha sitt säte i Moskwa, därför att man där gjort revolution, och han söker med all makt propagera för denna uppfattning. Jag tror att denna illusion först kommer att försvinna sedan det lyckats arbetarna tvinga den franska regeringen till en annan rysslandspolitik. Så länge Frankrike står i spetsen för reaktionen mot Ryssland, är det förståeligt, att arbetarna äro *för* Moskwa. Men det finns redan en ansenlig del, som äro för, att nästa kongress av den Röda Fackföreningsinternationalen icke bör avhållas i Ryssland men i något annat land. Särskilt gör sig denna mening gällande inom det mycket radikala byggnadsarbetareförbundet.

På sin konstituerade kongress i Orleans 1920 uttalade sig C. S. R. för att det endast fanns en revolutionär international, den tredje eller kommunistiska internationalen. Om man med detta uttalande jämför det resolutionsförslag, som utarbetades av Lille-konferensen, så ser man att C. S. R. betydligt korrigerat sin uppfattning. Den del av nämda resolution, som

Digat.

handlar om Internationalen, har följande lydelse:

"Mitt i den förstörda världens kaos har arbetarna mer än någonsin en bjudande plikt att räcka varandra händerna över gränserna och proklamera att de mera tillhör sin klass än de tillhör staten, som förtrycker dem.

För att upprätta en gemensam och oemotståndlig front mot den internationella kapitalistiska makten böra arbetarna över hela världen förena sig inom en organisation i vilken de internationellt finna en fortsättning av den klasskamp, de föra i sitt eget land mot sina respektive arbetsköpare.

Anseende att platsen för en facklig rörelse baserad på klasskamp och internationalism icke kan vara Amsterdamsinternationalen, intimt sammanbunden med Internationella Arbetsbyrån, som är subventionerad av de kapitalistiska regeringarna, förklarar kongressen, att den franska C. G. T. bör draga sig tillbaka från denna organism för klassernas samarbete och att den, utan att våldföra sig på amiens resolutionen, kan ansluta sig till Fackliga Internationalen i Moskwa på det uttryckliga villkor, att dennas stadgar respekterar den fackliga rörelsens oavhängighet."

Hela resolutionen visar, att den federalistiska tankegången vunnit övertaget inom C. S. R. Vid utarbetandet av denna resolution deltog även tvenne anarkister, bland vilka vår förträfflige kamrat Louis Lecoin, som suttit sex år i fängelse för nekandet att deltaga i kriget. Märk slutsatsens försiktiga vändningar. Det heter

Monatte.

Jouhaux.

icke att C. G. T. *skall* eller ens *bör* ansluta sig till den fackliga moskwainternationalen, men att den "kan" anslutas (peut adhére à l'International syndicale de Moscou) på det uttryckliga villkor (à la condition expresse) att den fackliga oavhängigheten respekteras.

C. S. R:s revolutionära aktionsprogram, som framlades av samanslutningens sekreterare, Besnard, är ett försök till teoretiskt genomförandet av den sociala revolutionen genom de fackliga organisationerna i syndikalismens tecken. I sitt anförande kom Besnard även att tala om det delikata spörsmålet om *makten*. Som syndikalist ville han naturligtvis icke framskjuta erövrandet av den politiska makten, men talade om fabrikernas erövring och tillfogade att detta innehar maktens utövning genom arbetarklassen.

Den internationella syndikalistiska konferensen i Berlin ställde sig som bekant på ståndpunkten "arbetarklassens makt". Otvivelaktigt är detta uttryck tvetydigt och bör undvikas. Men för de franska syndikalisterna, för vilka varje arbetares frihet att utanför sitt syndikat tillhöra vilken politisk eller filosofisk grupp som hälst är ett axiom, betyder arbetarklassens makt självfallet inget förtryckande eller förföljande av annorledes tänkande till förmån för ett politiskt partis herravälde

som i Ryssland, det betyder icke vad man kallar “proletariatets diktatur utan helt enkelt profitörernas avskaffande till förmån för de arbetande. Att Besnard uppfattat “arbetarklassens makt“ i denna mening antyder även hans betonade av nödvändigheten att de intellektuella drages in i de organiserades krets. Syndikalismen sträcker sig icke endast efter handens arbetare men även efter hjärnans, efter alla dem som utföra ett nyttigt arbete.

Visserligen är minoritetens tankegång mera inriktad på en nära revolution än majoritetens. Och majoriteten har kanske rätt, när den säger, att kapitalismen alls icke är i färd med att dra sin sista suck och att det ännu varar länge innan vi kunna förverkliga vårt ideal. Men det är väl så, att man gärna tror det man innerligt vill, och minoriteten tror på en snar revolution, därför att den vill densamma.

Å andra sidan är minoriteten icke blind för svårigheterna och nödvändigheten av förberedande arbete. I den del av minoritetens resolution, som avhandlar den syndikalistiska verksamheten inom det egna landet (Le syndicalisme dans le cadre national) heter det:

“Med hänsyn till att syndikalismens väsentliga roll under den förrevolutionära perioden är att skapa en oavbruten opposition mot de kapitalistiska krafterna anser kongressen, att det tekniska och professionella uppfostrings- utbildningsarbetet med sikte på den sociala reorganisationen icke får försummas.

Den förklarar att syndikaten, innan de konstituera det nya samhällets organ, bör draga till sig och absorbera teknikerna och icke absorberas och domineras av dem.

Det verkliga Arbetets Ekonomiska Råd bör således icke vara utanför syndikalismen men konstitueras i dess sköte med dess anda inom varje cell av vår organisation. Nedifrån och uppåt, inom syndikaten, inom de distriktsunionerna, inom förbunden, inom C. G. T. skall det förberedande arbetet för ledningen av produktion och byte fullföljas jämsides med den dagliga kampen mot arbetsköparevältdet och erövrandet av förbättringar åt arbetarna.“

Och med hänseende till syndikalismens oberoende av alla politiska organisationer förklarar resolutionen:

“Trogen amiensresolutionen anser kongressen, att syndikalismen, genom sitt ursprung, sin karaktär och sitt ideal, är en revolutionär kraft; den bekräftar på nytt sin fullständiga oavhängighet gent emot politiska eller filosofiska sammanslutningar; den förklarar att inget utanförstående inflytande kan övas på den i dess dagliga nationella och internationella verksamhet.“

Den anser att syndikalismen bör driva arbetarsyndikatens ansträngningar till sitt maximum för att tillintetgöra den kapitalistiska regimen och förverkliga den proletära revolutionen.

I detta revolutionära arbete ställer syndikalismen revolutionen över alla system och alla teorier och förklarar sig beredd att mottaga hjälp av alla andra revolutionära krafter.“

Som man av anförda citat kan se, vill icke oppositionen att en kommande revolution i Frankrike skall vandra samma vägar som den ryska. Detta utan att man på något som hälst sätt riktar sig mot den ryska revolutionen och det härskande bolsjevikiska partiet.

I Frankrike står icke destomindre den anomali kvar, att en stor del av C. S. R:s ledare äro medlemmar av det kommunistiska partiet och som sådana måste lyda partiets order och disciplin. Och härigenom komma de i motsättning till sin egen resolution, sin egen ståndpunkt och sitt eget jag. Ty partiet är anslutet till Tredje Internationalen och kräver på grundval av sina 21 teser, att partiet skall dominera över de fackliga organisationerna. Dessa element måste då till sist antingen bryta med Moskwa eller med syndikalismen. Ett tredje finns icke.

Ställningen inom franska C. G. T. efter kongressen i Lille.

Av Augustin Souchy.

***

Sedan fjorårets kongress i Orleans har majoritetsfraktionens ställning inom C. G. T. blivit betydligt försvagad. Medan minoriteten på Orleanskongressen endast erhöll 658 röster samlade den på årets kongress i Lille icke mindre än 1,348 röster.

Majoriteten är dock fortfarande majoritet och står således som segrare; likväl är dess seger synnerligen fiktiv, när man tar i betraktande minoritetens hastiga tillväxt från 300 röster år 1919, 600 år 1920 och 1,000 år 1921. Detta betecknar en progress som utpekar minoriteten som majoritet inom kort.

Vad är orsaken till minoritetens framgång? I Tyskland har oppositionen inom det stora metallarbetareförbundet, vilken opposition visserligen icke består av syndikalister men av kommunister, lidit ett förkrossande nederlag. Det är förståeligt, ty kommunisterna ha icke förstått att förvärva sig arbetarnas förtroende. Snarare än att draga arbetarna till sig stöta de dem ifrån sig genom sina politiska taskspelarknep, till och med de revolutionära.

I Frankrike är det däremot annorlunda. Oppositionen är icke kommunistisk, men syndikalistisk. Och därför att arbetarmassorna äro syndikalister och ha en lång syndikalistisk tradition bakom sig, så går det lättare för oppositionen att vinna massans gehör, när den säger sig vilja tillbaka till syndikalismen sådan den var före kriget — radikal i sin aktion. Om även minoritetens syndikalism ännu är en smula blandad med strömningar som kommit österifrån, så står den dock närmare den gamla revolutionära franska syndikalismen än majoritetens. Medan Tysklands kommunistiska opposition vill inspränga främmande element i fackföreningsrörelsen, element som aldrig haft hemortsrätt där, nämligen idéen om *proletariatets diktatur,* så är det i Frankrike de gamla, som vilja tillföra fackföreningsrörelsen element, som varit den främmande, nämligen *reformismen.*

Före kongressen i Lille hade jag mera sympati för C. G. T:s gamla ledare. Efter att en hel vecka ha övervarit en kongress och efter att ha sett och hört minoritetens och majoritetens argumentering emot varandra, har mina sympatier för majoriteten förminskats. Jag har funnit det beklagligt, att majoritetens ledare Jouhaux, Dumoulin, Merrheim, Digat o. s. v. kommit ungefär till samma punkt som de stora tyska centralförbunden före kriget. Den enda skillnaden är, att de franska syndikalist-reformisterna icke vilja nå sitt mål genom parlamentarismen, ty de äro non-parlamentarister.

Enligt Digats mening (ett av majoritetens bästa huvud) skapas det nya samhället icke genom kapitalismens störtande, som för övrigt alls icke är så nära förestående, men genom utvecklandet av den syndikalistiska verksamheten, som även kommer att medföra kapitalismens störtande, när syndikalismen vuxit sig tillräckligt stark. Så långt är allt gott och väl, men i fortsättningen förkunnade han: för att nå detta måste man upprätthålla enigheten och kongressbeslut medelst en sträng disciplin och genom att genomföra reformer, som ger arbetarna en bättre levnadsstandard redan nu. Och Jouhaux talade i samma riktning, eller att huvuduppgiften måste vara att förbereda de reformer, genom vilka arbetarna bli i stånd att utveckla sig och förbereda sig för realiserandet av syndikalismens mål.

Det var för mig synnerligen svårt att bringa Jouhaux' ord i logisk samklang.

Hans reformism och hans syndikalistiska ändamål stå som motsägelser mot varandra. Och jag tror jag icke var den ende, som gjorde liknande reflektioner under kongressförhandlingarna. För att visa, att jag icke sagt för mycket, vill jag här citera en del av majoritetsresolutionen, som antogs med 1,572 röster mot minoritetens 1,325, medan 66 avhöll sig från att rösta. Det heter i resolutionen:

"C. G. T:s 16 nationalkongress, som inspireras av kontinuiteten i den syndikalistiska aktionen, upprepar på nytt sin förklaring, att ansträngningarna för genomförandet av den sociala omvandling som fullföljes av de organiserade arbetarna först kan bli fullbordad med klassernas försvinnande, avskaffandet av lönesystemet och producenternas övertagande av den samhälleliga verksamheten.

Kongressen vidhåller i sin helhet de principer, som finnes uttryckta i Amiensresolutionen, bekräftade av alla förutgående C. G. T.-kongresser, som sålunda givit dem en absolut karaktär. Den tillägger, att den uttolkning som givits dessa principer och de förtydligande som tillfogats dem, utesluter, utan möjlighet till tvetydigheter, utan att något missförstånd är möjligt, alla teser som gör anspråk på att anpassa fackföreningsrörelsens nödvändiga och totala oavhängighet till något som hälst politiskt partis eller regerings syften.

Det finns en ofrånkomlig motsägelse mellan den fackliga rörelsens oavhängighet och varje form för permanent anknytning till en politisk aktion, som ställer rörelsen, dess krafter, dess möjligheter i ett partis släptåg och som indrager arbetarna i strider som icke beslutats av dem själva, för uppgifter som de icke själva diskuterat, för mål som de icke själv fastställt.

Kongressen ger C. G. T. mandat att fullfölja förverkligandet av minimiprogrammet, som särskilt omfattar de förstörda krigsområdenas återupprättande, den industrialiserade nationaliseringen av de offentliga företagen, socialförsäkringen, arbetarkontrollen och slutligen motstånd mot arbetsköparnas attentat mot arbetarnas löner och arbetstid, allt i enlighet med Amiensresolutionen, som preciserar hur fackföreningsrörelsen bör handla "för förmerandet av arbetarnas välstånd genom förverkligandet av omedelbara förbättringar".

Konstaterande å andra sidan, att i den nuvarande världssituationen alla särskilda frågor i varje land äro beroende av internationella lösningar, vidhåller kongressen sin anslutning till Internationella Fackföreningsförbundet, vars säte för närvarande är Amsterdam. — — —

Liksom en fackföreningsmedlem icke kan tillhöra tvenne fackföreningar, en fackförening icke tvenne förbund, förbjudes konfederationens avdelningar att tillhöra tvenne Internationaler."

Majoritetens talare uppehöll sig nästan uteslutande vid de aktuella reformerna. Med rätta har man kunnat förebrå majoriteten, att den närmade sig de tyska, engelska och övriga reformisterna inom Amsterdaminternationalen istället för att försöka dra dessa över till den revolutionära syndikalismen sådan den formade sig i Frankrike före kriget. Om majoriteten försökt detta, så kunde den ha varit tämligen säker om, att minoriteten icke haft så relativt lätt att vinna allt större och större massor. Massan har visserligen tendens till opportunism emedan den är bekväm, men det borde just varit ledningens uppgift att kämpa emot denna oportunism.

Majoriteten har på andra sidan icke orätt, när den i sina tidningar "Le Peuple" och "L'Atelier" påstår, att oppositionen består av heterogena element: anarkister, rena syndikalister och kommunister, som alla förena sig i ett gemensamt block för att störta den nuvarande ledningen, och att detta block skulle falla sönder om det nådde sitt mål.

Betecknande nog förklarade mig några anarkister i Lille, att de i dag kämpade mot majoriteten, men att om i morgon minoriteten med Monmousseau, Monatte eller andra skulle få hand om ledningen, så skulle de fortsätta med sin opposition om det skulle visa sig, att den nya ledningen icke blev de federalistiska principerna trogna. Då skulle de nyas ställning alls icke bli avundsvärd, ty de skulle bli bekämpade från tvenne håll, både från majoriteten till höger och en opposition till venster. Detta veta de också och därför komma de troligen att akta sig för att våldföra sig på federalismens idéer. Redan nu har oppositionens exe-

kutivkommitté blivit starkt kritiserad för vissa centralistiska tendenser och deras konferens valde en ny i vilken man även ville engagera anarkisterna för att täppa till munnen på deras kritik. Dessa betackade sig emellertid.

*

Så fientliga som majoritet och minoritet än stå emot varandra vill dock ingen av dem någon brytning. Man talade mycket om denna och redan på första kongressdagen, efter de beklagliga tumult- och prygelscenerna, sade ingen mindre än Monatte på minoritetens sammanträde, att nu kom möjligen något som han ännu icke ville uttala, men som måhända bleve oundvikligt. Och Tommasi sade till och med: "Brytningen är redan fullbordad". Man inser de svårigheter som skulle komma att uppstå om det fanns tvenne C. G. T. och man vill undvika dessa svårigheter. Båda riktningarna ställa sig på samma teoretiska grundlag, nämnligen på Amiensresolutionens grundval. Men denna gemensamma grundval har redan blivit mycket fiktiv. Den grundläggande och mycket omtvistade delen i Amiensresolutionen lyder sålunda:

"C. G. T. ställer sig utanför alla politiska skolor och vill sammansluta alla klassmedvetna arbetare, som eftersträva lönesystemets och arbetsköparväldets avskaffande. Under den dagliga kampen för uppnåendet av omedelbara förbättringar kräver syndikalismen en sammanslutning av arbetarnas alla krafter för att i största möjliga grad uppnå förbättringar för arbetarklassen. Härtill räknas framförallt arbetstidens förkortning, lönernas höjande o. s. v. Genomförandet av dessa uppgifter är dock icke någon partisak, men allenast de fackligt organiserade arbetarnas."

När man uppmärksamt genomläser denna resolution, skall man finna, att den i själva verket mycket lätt kan göras till ett stöd för såväl reformister som för revolutionärer. Dokumentet består av tvenne delar: den första satsen talar om målet — lönesystemets och kapitalismens avskaffande; på denna del stöder sig minoriteten. Den andra delen talar däremot om den dagliga kampen för förbättringar, som löneförhöjningar o. s. v. På denna åberopar sig reformisterna, men utan att förneka första delen. Men då man ännu icke företagit en delning av denna resolution, ja icke ens riktigt sökt att analysera densamma varken på kongressen i Lille eller tidigare, — man vet mycket väl, att om man företog denna analys och delade Amiensresolutionen i sina element, så skulle det kanske ha till följd en delning av rörelsen i tvenne riktningar, — så tror varje riktning, att just den är den rene förkunnaren av syndikalismens sanna principer. Konfusionen är därför obeskrivlig.

Som man således ser, har kongressen icke bringat någon lösning av de problem, med vilka den franska arbetarrörelsen brottas sedan kriget. Situationen är nästan fullständigt densamma som före kongressen. Icke ens i det aktuella spörsmålet om uteslutningen av de element, som icke fogat sig i den föregående kongressens resolution, har kongressen skapat någon klarhet.

Inom lantarbetareförbundet och inom funktionärernas förbund har en del syndikat under det gångna året blivit uteslutna av sina respektive federationer på grundval av en resolution, som antogs av kongressen i Orleans och som fått beteckningen Dumoulinresolutionen. Dessa syndikat ha emellertid protesterat mot uteslutningen, och fordrat avgiftsmärken från förbundsledningen. Detta vägrades. Icke destomindre ha dessa syndikat, som ville stanna inom respektive yrkesorganisationer och inom C. G. T. övervarit kongressen som godkände deras mandat. Därmed skulle spörsmålet enligt Jouhaux mening ha blivit besvarat, men så är dock ingalunda fallet. Sekreteraren för funktionärernas förbund, Buisson, (majoritetsman) förklarade, att saken alls icke blivit ordnad ännu. De uteslutna syndikaten kunna icke erhålla avgiftsmärken trots att C. G. T:s kongress godkände deras mandat, och saken skall upp till ny behandling på förbundskonferens.

Fallen äro ingalunda harmlösa. Här gäller det just den kinkiga frågan: Amsterdam eller Moskwa. Dessa syndikat ha blivit uteslutna emedan de voro emot Amsterdam och för Moskwa. Och som man vet har Amsterdaminternationalen utfärdat en ukas om, att alla element inom de fackliga organisationerna som ansluta sig till Moskwa ställa sig utanför sina landsorganisationer. Och detta säges också i den sista satsen av den antagna majoritetsresolutionen, som citerats här ovan. Kongressen i Lille har ingenting förändrat härutinnan. Själva Digat, en av majoritetens ledare, förklarade i en intervju, som publicerades i l'Internationale några dagar efter kongressen:

"Jag bryr mig icke om att veta, om uteslutningarna ha fått Lille-kongressens sanktioner eller ej. Jag menar, att genom anslutningen till Moskwa-internationalen ställa sig de respektive organisationerna själva utanför C. G. T. Alla organisationer ha samma regler — man skall acceptera dessa eller utträda. Kongressen i Lille har ingenting ändrat i frågan. Och dessutom — om vi efter allt detta ha olika meningar, är det väl icke därför nödvändigt att gå till Moskwa. Man kunde ju tagit ställning inom Amsterdaminternationalen, som vi gjorde före kriget och som den italienska landsorganisationen gör ännu i dag."

Minoriteten däremot är alls icke tillfreds med en sådan lösning. Den kommer att göra frågan om uteslutning av syndikaten till en kardinalfråga. Deras avsikt är att ställa problemet så här: de som äro för uteslutningen, äro även för brytningen. Och då det är majoriteten, som vill uteslutningen, så är det den som provocerar brytningen. Men eftersom majoriteten av de franska arbetarna äro emot en brytning, så tror minoriteten sig kunna få majoritet för sin ståndpunkt i detta spörsmål. Denna taktik sökte minoriteten redan använda på kongressen i Lille, då en av dess talare, Fiquet, inlämnade en motion om att behandla uteslutningsfrågan före alla andra. Denna överrumpling lyckades emellertid icke. Och efter den nuvarande situationen att döma är det mycket möjligt, att samma spel spelas omigen på nästa kongress.

Det skulle emellertid vara alltför ytligt tänkt, om man trodde att en kongress kan bringa ro och en lösning av de komplicerade och invecklade förhållandena inom den franska arbetarrörelsen. Kriget har kommit och C. G. T. har förändrat sin karaktär; den ryska revolutionen har brutit ut; oppositionen har visat sig emot förändringen inom C. G. T.; oppositionen är revolutionär, den har blivit påverkad av den ryska revolutionen. Allt detta är historiska fakta i utvecklingskedjan, men utvecklingen är långt ifrån avslutad. Den raka linjen, som C. G. T. var före kriget, har förvandlet sig till många sneda linjer, och det tar minst lika lång tid innan alla dessa linjer åter förena sig till en rak, som det tog för isärgåendet. Första tiden under kriget stod Merrheim på oppositionens sida, och i dag på majoritetens. Och det kommer ständigt så många förändringar, att man icke behöver taga fel på, att det behövs en längre tid innan den franska arbetarrörelsens öde klarnar. Ju längre tid det tar, desto bättre blir måhända resultatet. En enighet som forceras genom den ena riktningens underordnande och den andra delens dominerande kan icke lämna något gott resultat. Tvånget skapar ingen frihet, allraminst inom arbetarklassens egna leder.

Den Röda Fackföreningsinternationalen. Kongressen i Moskwa.

Av Alfr. M. Nilsen, Kristiania.

Med en fackföreningsinternational förstår man naturligtvis en internationell fackföreningsrörelse bestående av självständiga organisationer, som i varje avseende helt och fullt är herre över sin organisationsapparat, sin ekonomi, kan verkställa omfattande aktioner o. s. v.

Detta kan emellertid näppeligen sägas om den sammanslutning, som kallar sig den Röda Fackföreningsinternationalen. Den är nämligen väsentligen uppbyggd på organisationsgrupper, celler inom de gamla organisationerna, av vilka de allra flesta tillhöra Amsterdam.

Av självständiga organisationer är det ännu ytterst få som har anslutit sig.

En av de mest betydande organisationer, som undertecknade det första uppropet till världens arbetare om att bilda en röd fackföreningsinternational, nämligen den italienska landsorganisationen, är ännu ansluten till Amsterdam. Denna organisations representanter till kongressen i Moskwa kom endast för informationsändamål och önskade icke beslutande röst. Detta väckte naturligtvis ett visst uppseende och blev föremål för kongressens särskilda behandling, som resulterade i, att kongressen riktade en särskild appell till de italienska arbetarna om att avgöra om de ville tillhöra Moskwa eller Amsterdam.

Av andra betydande organisationer, som man medräknat, är den syndikalistiska landsorganisationen i Spanien. Vilken ställning denna organisation slutligen kommer att intaga, kan icke sägas med bestämdhet. De spanska syndikalisterna voro nämligen icke helt tillfredsställda med kongressens beslut. *)

Den enda självständiga organisation, som med säkerhet kan medräknas, är den ryska. Men efter de begrepp, som svenskar och norrmän ha tillegnat sig angående en facklig organisations byggnad och verksamhet, hyser åtminstone jag starka betänkligheter för att kalla den ryska fackföreningsrörelsen en verklig organisation.

Vi ha vänjt oss vid att bit för bit bygga upp våra organisationer under seg kamp och med frivillig anslutning från arbetarna efterhand som förståelsen av organisationens betydelse trängt in i arbetarnas medvetande. Vi ha vänjt oss vid att kräva medlemmarnas självbestämmelserätt och avgörande inflytande på alla spörsmål och har till och med i de reformistiska organisationerna kommit ganska långt i detta avseende, för att icke tala om de syndikalistiska organisationerna, där dessa principer helt och fullt äro förverkligade. Med en fackföreningsrörelse mena vi alltså en självständigt levande rörelse, vars verksamhet är baserat på medlemmarnas målmedvetna arbete och initiativ.

Efter de upplysningar jag erhållit i Moskwa, förhåller det sig icke så med den ryska fackföreningsrörelsen.

*) Den spanska Landsorganisationen har sedermera avhållit en konferens med ombud från distriktsorganisationerna, vilken konferens uttalat sig för fullständig oavhängighet och betonat att syndikalismen är tillräcklig att utan politiskinblandning genomföra den sociala omvandlingen, ett uttalande som således strider mot Moskwakongressens beslut. *Röda Fanor.*

Det meddelades mig, att där blev man utan vidare medräknad i fackföreningen, så snart man fick sysselsättning på en arbetsplats. Man arbetar ju för staten och staten drar utan vidare kontingenten till fackföreningen av från arbetarens lön.

Fackföreningarna hålla sällan eller aldrig möten. Styrelserna bestämma. De ge direktiv efter vilka medlemmarna ha att foga sig. När val skall företagas till en eller annan institution, så går en man runt på arbetsplatsen och säger ifrån vem arbetarna skola rösta på. Därmed basta.

Detta kallar jag icke för fackföreningsverksamhet. Och en rörelse som är uppbyggd på detta sätt är jag böjd att icke betrakta som en verklig organisation. Men det är alltså denna »organisation» som hittills danat det egentliga grundlaget för den »Röda Fackföreningsinternationalen.»

Men bevars — man har reklamerat med ett stort medlemsantal. Sjutton millioner, ropade man ut över världen. Men på vilket sätt har man uppnått detta tal? Från Norge har man noterat 119,000 medlemmar. Likväl har frågan om anslutning till Moskwa ännu icke varit behandlad inom organisationerna i Norge. Från Sverge har man räknat 50,000 medlemmar. Jag vet icke bestämt, men har förstått det så, att ännu ingen fackorganisation anslutit sig. Och de man med säkerhet kan räkna vill ansluta sig äro väl näppeligen 5,000 Från Danmark har man räknat 5,000. Det antal man kan medräkna som säkert överstiger näppeligen 260.

Dessutom får man avdra 3,000,000 för Italien. Siffrorna för en hel del andra länder synes också överdrivna. Från en hel rad av representanter anförde man reservationer gent emot de av centralrådet angivna siffrorna. Medlemstalet måste betydligt reduceras. Och likväl består de återstående, dels av de ryska organisationerna, som icke äro organisationer efter västerländsk mening, och resten av oppositionsgrupper, som icke ha någon som hälst myndighet över den organisation de tillhöra.

På kongresesn hade dessa oppositionsgrupper tillsammans med de ryska organisationerna det övervägande antalet röster. Man kan således nämna, att för Förenta Staterna fick de självständiga organisationer, som voro representerade på kongressen, endast 6 röster, medan oppositionsgrupperna erhöllo 10 röster.

För Tysklands vidkommande fick de självständiga organisationerna 5 röster, medan oppositionsgrupperna erhöllo 11 röster o. s. v., o. s. v. Och från en hel rad av länder mötte ju endast oppositionsgruppernas representanter.

På kongressen stod en mycket häftig strid mellan kommunister och syndikalister. Losowsky, som säkerligen är en duktig man, är en fanatisk anhängare av det kommunistiska partiet. I sitt förslag till villkor för medlemsskap i den Röda Fackföreningsinternationalen hade han medtagit en bestämmelse om, att vidkommande organisation skulle erkänna den kommunistiska internationalens andliga ledarskap.

Detta väckte naturligtvis ett väldigt motstånd från syndikalistiskt håll. Punkten blev slutligen struken. I den kommission, som behandlade saken yttrade Losowsky, att man gärna kunde stryka det, men i praktiken skulle det ändå komma att bli som han föreslagit.

Och Losowsky och hans anhängare ha all anledning att vara tillfredsställda. Ty i ett annat beslut om förhållandet mellan den politiska och den fackliga internationalen, blev det bland annat fastslaget, att det skulle vara ett intimt samarbete mellan de röda fackorganisationerna och de kommunistiska partien med den uppgift, att verkställa båda kongressernas beslut.

Från syndikalistiskt håll föreslogs en oavhängighetsförklaring, vilken blev nedvoterad med stor majoritet.

Detta i förbindelse med röstfördelningen skapade stort missnöje bland syndikalisterna och representanterna för en rad självständiga organisationer. Jag tillät mig därför att till kamraterna yttra, att detta kom att bli en international, som från första ögonblicket var splittrad inom sig själv. Och denna uppfattning har jag fortfarande.

Att referera alla kongressens beslut, eller endast ge en resumé av dem skulle ta för stort utrymme. Detta göres ju för övrigt genom dagspressen och på annat sätt. Det som är av största intresse för oss syndikalister är, att det redan omedelbart bildades en oppositionsgrupp av syndikalister inom den Röda Fackföreningsinternationalen. Man kan tänka sig resultatet, när denna international i sig själv egentligen icke är annat än en opposition inom de gamla organisationerna, och man så genast får en opposition inom oppositionen.

Visserligen uttalade Losowsky vid ett visst tillfälle, att en organiserad opposition icke skulle komma att tolereras inom »den röda». Det tror jag för resten gärna, ty kommunisterna ha aldrig velat inrymma andra samma rätt som de kräva för sig själva.

Då detta Losowskys yttrande blev känt, var det representanter för betydande organisationer, som sa: »Gott, då stanna vi utanför».

Den opposition som bildades, representerar ungefär 3 millioner medlemmar.

Det beslutades upprätta en byrå i Paris. Till byrån kunna ansluta sig alla syndikalistiska organisationer antingen de stå utanför eller inom den fackliga Moskwainternationalen. Det är att hoppas — och det synes också vara möjligheter för det — att grunden härmed är lagd för en samling av alla syndikalistiska organisationer i en självständig international.

Och såvitt jag förstår, är detta den enda riktiga vägen.

Amsterdam kan man icke ansluta sig till. Den är icke skapad av organisationernas medlemmar, men av deras ledare. I ledningen sitter många tvivelaktiga element och dess maskopi med nationernas förbund kan syndikalister icke godkänna.

Å andra sidan är Moskwainternationalen skapad i partifanatismens tecken. Och när nu de självständiga organisationer, som voro representerade på kongressen och som icke förut varit anslutna till Moskwa — och detta var förhållandet med nästan alla — skola avgöra frågan om anslutning, så skall det säkerligen visa sig, att »den röda» heller icke förmår att samla världens arbetare.

Så beklagligt det än är, måste man dock böja sig för det faktum, att för närvarande stå världens arbetare splittrade, icke minst till följd av kommunisternas bredkäftade partifanatism. Och det kommer att gå en tid innan de kunna förenas. Men att laga en konstlad enighet duger icke. Då får man hellre bida tiden, till den blir mogen. Men om icke allt för lång tid skall nog missräkningarna över alla partipolitikernas missriktade verksamhet öppna ögonen för världens arbetare.

Syndikalismen, som hittills varit något före sin tid, skall då visa sig vara den enda naturliga grundvalen för en samling.

Framtiden är vår.

Arbetarkontrollen.

Av Argence och Herclet.

***

Allt är absurt i arbetets nuvarande förhållande och synes ha blivit anordnat för arbetarnas eviga förslavande.

PR UDHON.

Arbetaren i fabriken, vilken natur hans muskulära eller andliga verksamhet än må vara, betraktas endast som en maskin. Vid fabriksporten lämnar han sin värdighet, icke bara därför att arbetsköparens auktoritet så kräver, men även därför att hans yrke, hans specialisering medverkar därtill. I vårt modärna samhälle är arbetaren slav i dubbel mening: under arbetsköparen, som har makt över honom, och under delarbetet, som han icke kan undkomma.

Och likväl är arbetaren den oundgängliga förbindelselänken mellan en ytterligt sammansatt vetenskap, som utan honom aldrig skulle lämna det spekulativa området, och den livlösa materien, som villigt formar sig efter hans vilja. I de produkter som flyta ur hans händer finns yrkesskicklighet såväl som intelligens.

Skaparen av rikedomarna, är i de flesta fall endast en hantlangare. Maskinen och den ytterliga delningen av arbetet förslavar honom nästan lika mycket som kapitalet själv. Icke bara det, att han icke erhåller frukterna av sitt arbete, men arbetet i och för sig själv är för honom ännu en otacksam och förnedrande uppgift. Vi fordra icke att arbetaren isolerar sig, vi vilja endast att arbete och intelligens sammansmältes i verksamheten på fabriken. Den som endast är ett nummer, en del av en omfattande personal, saknar icke allenast förståelse av värdet av sina ansträngningar, men också i vilket stort verk han deltager?

Låt oss tränga in i en stor textilfabrik och fråga några arbetare om det de utföra: lumpsorteraren skall icke kunna säga oss vad maskinen skall göra med de gamla tyglappar han just håller på att sortera, kardaren skall icke kunna säga oss värdet av det tyg som lämnar fabriken, likson vävaren heller icke känner kvalitéen av det tyg han väver. Åh, man förstår mycket väl att över alla dessa människor som anstränga sig, som sträva, som svettas i dammet, i en överhettad atmosfer, mitt i ett bedövande larm, man förstår mycket väl att en högre intelligens måste planera: den stora fabriken är som en maskin med ett oändligt antal hjul väl reglerade och mycket lydiga, men skulle man icke kunna låta intelligensen fördela sig en smula överallt, eller rättare — skulle man icke kunna appellera till allas intelligens? Skulle vävaren väva sämre, kardaren och sorteraren arbeta mindre, när de kände den roll de spelade i fabriken, när de vid sidan av sina manuella ansträngningar kallades att ge en del av sin intelligens till fabrikens allmänna ledning? Hos de enklaste varelser, hos arbetare som fullgöra de mest primitiva funktioner finns det många gånger en förbluffande intelligens som sover, men som borde få tillfälle att giva sig uttryck.

Häremot reses många invändningar:

Det måste vid varje företag finnas en chef som är ansvarig, som bör besitta all auktoritet. Denne chef, som håller företagets öde i sina händer, bör således ensam sitta inne med alla hemligheterna.

För övrigt har handens arbetare

en bestämt begränsad uppgift för vilken han erhåller motsvarande ersättning. Om han finner sin uppgift allt för monoton, allt för förfäande, allt för »manuell», må han då bruka sin intelligens och sin tekniska kunskap för att nå fram till en förmansställning och till chef för företaget. Men i vår fabrik kan icke chefen rådgöra med de många anställda och kan icke tåla deras inblandning i affärerna, icke finna sig i arbetarnas kontroll över fabriken.

Om arbetaren icke synes vara ansvarig för ledningen av fabriken, så är han dock intimt sammanknuten med fabrikens öde. Om företaget går omkull, gör konkurs, står han utkastad på gatan. Om affärerna endast gå dåligt, strax dömes han till tillfällig arbetslöshet. När produkterna, som lämnar fabriken, säljes till överdrivna priser, är arbetaren tvungen att betala dessa priser för att kunna existera, utan att få någon del av vinsten. Om produkterna äro av dålig kvalitet är arbetaren likväl tvungen att konsumera dem som de äro för att kunna leva. I verkligheten återfaller all konkurrensens nyckfullhet, alla fel vid fabrikens skötsel på honom. Man säger att det är rättvist, att arbetaren icke får någon del i vinsten, när han icke har något

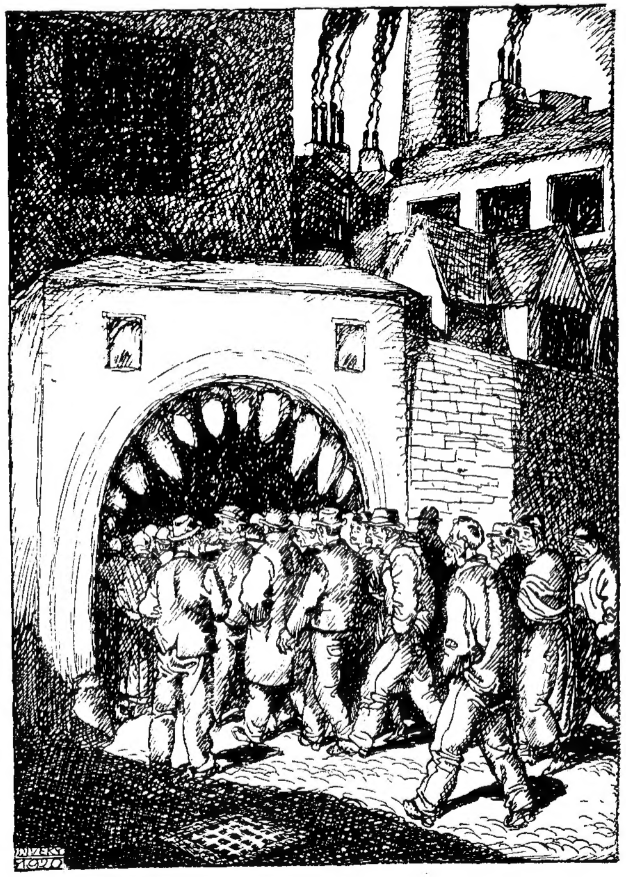

Fabriken. *(Werden).*

kapital placerat i företaget. Men även ut från denna synpunkt borde detta icke förhindra arbetarens medbestämmanderätt vid ledandet av företaget, vid prissättning på de varor han fabricerar, etc.

Att å andra sidan påstå, att arbetaren alltid har möjlighet till karriér allt eftersom hans intelligens är utvecklad och därigenom möjlighet att undkomma de dåliga arbetsförhållandena, det är att omplacera problemet utan att lösa det.

Vi tröttna icke att upprepa, att det är högt på tiden att erinra sig, att det i varje arbetare är: en människa som man bör respektera, en skapare av rikedomar som har rätt, till och med plikt att kontrollera dessa rikedomar och dess användande, och slutligen en konsument som vill känna fabrikspriset och kvaliteten hos varje vara han producerar och konsumerar.

Arbetarkontrollen bör således, för att fylla sin verkliga uppgift, den högsta och vackraste, den noblaste, därför att den berör hela samhällets intresse, utövas i fabriken:

1) Över tillförseln av råmaterial: deras kvalité och bruksmöjlighet. Uppdyrning av priset och upphopning bör kunna undvikas.

2) Över fabrikationen: steg för steg följes den av arbetarna och härigenom undvikes fusk och förfalskningar. Genom överslag, genom beställningarnas mängd, kunna de döma om nyttan, om förnuftet eller oförnuftet i fabrikationen och de kunna, i händelse av misslyckande vidtaga alla nödiga åtgärder för att stoppa den eller den tillverkningsgrenen, eller att favorisera en annan.

3) Över produkten, dess pris: i allmänhet ha alla de mera betydande företagen utrönt alla produktionspris, icke allenast för hela produkten, men även för varje fas av fabrikationen. Bestämmandet av fabrikationspriset är en mycket komplicerad vetenskap vilken redan giver betydande resultat. I fabrikationspriset ingår priset på den råvara som ingår i produkten, arbetslönen, amorteringen av arbetsredskapen, de allmänna omkostnaderna, etc. Ännu kommer härtill kapitalränta. Men detta fabrikationspris är icke försäljningspriset och skillnaden mellan det ena och det andra utgör vinsten. Försäljningspriset, som är underkastat konkurrensen, är godtyckligt, Varje fabrikant säljer till högsta möjliga pris och denna metod leder direkt till skandalösa vinster och ekonomisk immoralitet.

I varje fall där detta är möjligt åsättes den fabricerade produkten ett pris, vilket förutom fabrikationspriset innehåller en vinstmarginal vilken icke få överskridas. Produkten skall således lämna fabriken i gott stånd, märkt med ett maximipris som icke lämnar plats för spekulationspris.

Detta problems sammansatta natur fordrar allas uppmärksamhet. Vi ingå icke här mera detaljerat på kontrollen, men var och en förstår hur betydande redan denna kontroll över råmaterialen, fabrikationen och fixeringen av försäljningspriset måste bli till sina konsekvenser.

Revolutionsproblemet.

Av Errico Malatesta.

Nedanstående utgör brottstycken ur en broschyr av Malatesta, ursprungligen publicerat som artiklar i Umanita Nova, sedermera sammanfattade i en strids- och agitationsskrift La Due Vie. Den rör sig med italienska förhållande, men har i sin väsentliga del allmän giltighet.

Den härskande klassens blindhet och den naturliga utvecklingen av det kapitalistiska systemet, ytterligare skärpt genom kriget, leder till, att vilken som hälst reform, som skulle kunna accepteras av de egendomsbesittande, är oförmögen att lösa den kris i vilken landet befinner sig.

Därför har revolutionen blivit en nödvändighet, revolutionen är på marsch.

Men hur måste denna revolution fullbordas och vilken utveckling bör den följa?

Den är, naturligtvis, nödsakad att börja med en insurrektionell aktion som kommer att sopa bort de materiella hindren, regeringens väpnade makt, som står i vägen för varje samhällelig förändring.

För denna insurrektion är en sammanslutning av alla antimonarkiska krafter önskvärd, eftersom vi här leva i ett monarkiskt system. Den måste på bästa sätt förberedas materiellt och moraliskt, och det är framförallt nödvändigt att utnyttja alla spontana folkliga rörelser och efterstäva att göra dem generella och förvandlade till definitivt avgörande rörelser, på det att icke de folkliga krafterna skola bli uttömda i isolerade utbrott medan partien förbereda sig själva.

Men efter insurrektionens seger, efter regeringens fall — vad måste då göras?

Vi anarkister önska att arbetarna på varje lokal plats, eller snarare den del av arbetarna som ha den klaraste förståelsen av sin ställning och mäst äro genomsyrade av initiativets anda, skulle taga i besittning alla arbetsredskap, all rikedom, jord, råmaterialer, hus, maskineri, levnadsmedel etc. och så långt som möjligt göra ett utkast för den nya formen av socialt liv. Vi önska att lantarbetarna, som nu arbeta för sina herrar, icke längre skulle erkänna godsägarnas rätt, och skulle fortsätta och intensifiera sitt arbete för egen räkning, upprätta direkta förbindelser med industri- och transportarbetarna för utbyte av produkter; att industriarbetarna, arbetsledare och tekniker inberäknade, skulle ta fabrikerna i besittning och fortsätta och intensifiera sitt arbete för sin egen och samhällets räkning, raskt förvandlande de fabriker, som producera onyttiga och skadliga ting, till företag som producera sådana saker som folket framförallt är i behov av; att järnvägsmännen skulle fortsätta att uppehålla järnvägarna till samhällets fromma; att kommittéer av frivillig arbetare valda för lokala områden under massornas direkta kontroll skulle ta i besittning alla bostäder till fördelning bland de mäst behövande allt efter omständigheterna; att andra kommittéer ständigt under massans direkta kontroll skulle sörja för levnadsmedel och fördelningen av nödtorftsartiklar för dagligt bruk; att alla verkliga bourgois skulle bli nödsakade till att smälta samman med massan av de förutvarande proletärerna och att arbeta som de för att

uppnå samma fördelar som de. Och allt detta måste utföras raskt, samma dag som insurrektionen segrade, eller dagarna efter, utan avvaktan av order från centrala kommittéer eller några som helst andra auktoriteter.

Detta är vad anarkisterna önska och detta skulle också naturligt komma att inträffa om revolutionen verkligen är en social revolution och icke begränsas till en enkel politisk förändring som, efter en del skakningar, åter skulle komma att föra tillbaka till utgångspunkten.

Ty antingen måste borgarklassen raskt berövas sin ekonomiska makt, eller också kommer den snart att ta tillbaka även den politiska makten, som insurrektionen fråntog den. Och för att frånrycka borgarklassen dess ekonomiska makt är det nödvändigt att omedelbart organisera en ny ekonomisk ordning grundad på rättvisa och jämlikhet. De ekonomiska funktionerna, åtminstone de mest betydande, tål inget avbrott och måste raskt tillgodses. »Centralkommittéer» antingen gör ingenting eller börja att handla, när deras arbete icke längre behövs.

I motsättning till anarkisterna finns det många revolutionärer som icke ha något förtroende till massornas skapande kraft; de tro sig själva vara i besittning av ofelbara recept för universell lycka; de frukta en möjlig reaktion; de frukta måhända ännu mera konkurrensen från andra partier och andra skolor av samhälleliga reformatorer, och de önska därför själva vara i besittning av all makt och att ersätta de nuvarande »demokratiska» regeringarna med en diktatorisk regering.

De vilja en diktatur; men vilka skulle bli diktatorerna? Naturligtvis deras partichefer, mena de. De bruka fortfarande uttrycket »proletariatets diktatur» antingen av vana eller av medveten önskan att undvika tydliga förklaringar. Men detta är numera en avslöjad fars.

*

Vi vilja således lämna denna term av proletariatets diktatur, som leder till så många missförståelser och tala om diktaturen, som den verkligen är, d. v. s. om en eller flera personers absoluta herravälde, vilka, med hjälp av ett parti eller en armé, blir samhällets herrar och genomdriver sin vilja »med våld och med terror» (fras, brukad av bolsjevikorganet Avanti).

Vilken deras vilja blir beror på kvaliteten hos dem som i varje särskilt fall kommer i besittning av makten. I vårt fall antages det skola bli kommunisternas vilja, således en vilja som är inspirerad av önskan om allas väl.

Detta är emellertid tvivelaktigt redan därför, att de som äro bäst kvalificerade till att gripa maktens tömmar icke äro de allvarligaste och tillgivnaste vännerna av saken, och när det för massorna predikas underkastelse under en ny regering, innebär detta endast beredandet av väg för intrigörer och maktlystna personer.

Men låt oss antaga, att de nya härskarna, diktatorerna, som i praktiken skola omsätta revolutionens mål, äro sanna kommunister, fulla av hängivenhet, övertygade om att mänsklighetens lycka är beroende av deras arbete och energi. De må vara män av en Torquemadas och Robespierres typ, som för den goda sakens skull i den privata eller offentliga välfärdens namn skulle strypa varje missnöjd röst, förstöra varje tillstymmelse av fritt och spontant liv — och likväl måste de, oförmögna att lösa själva de praktiska problemen, vilka de undandragit från de intresserades kompetenta behandling, med eller mot sin vilja återupprätta det gamla systemet.

Det huvudsakliga rättfärdigandet av diktaturen är massornas påstådda

oduglighet och nödvändigheten av att försvara revolutionen mot reaktionära attentat.

Om massorna verkligen var en dum flock, oduglig att leva utan fåraherdar, om icke redan en tillräckligt stor och målmedveten minoritet funnits som är duglig till att draga massan med sig genom övertalning och exempel, så skulle vi kunna förstå de reformisters ståndpunkt som äro rädda för folkliga resningar och som inbilla sig, att de kunna bit för bit, genom små reformer, små förbättringar, underminera den borgerliga staten och bereda vägen till socialismen; vi skulle då kunna förstå uppfostringsmänniskorna, som, underskattande miljöns inflytande, hoppas att förändra samhället genom ett föregående förändrande av alla individerna; men vi kunna omöjligt förstå anhängarna av diktaturen som vilja resa och uppfostra massorna »med våld och med terror», och så måste bruka gendarmer och censorer som förnämsta uppfostringsmedel.

I verkligheten skulle ingen kunna bli i stånd att etablera en revolutionär diktatur om icke folket på förhand gjort revolution, vilket tydligen visar att det förmår göra den; och under sådana förhållande vore diktaturen endast en fot på nacken av revolutionen, den skulle komma att strypa den, att döda den.

I en politisk revolution endast syftande till en regerings störtande och för övrigt lämnande den bestående sociala ordningen orörd, skulle en diktatur kunna gripa makten, placera sina män på de avsatta funktionärernas ställen och organisera en ny regim ovanifrån.

Men i en social revolution där alla grundvalar för det sociala livet äro överändakastade, där produktionen raskt måste reorganiseras till fördel för dem som arbeta, där fördelningen genast måste regleras enligt rättvisans krav, där förmår en diktatur ingenting. Antingen kommer folket att själva ordna sina angelägenheter i de olika kommunerna och industrierna, eller också kommer revolutionen att misslyckas.

*

Fruktan för reaktion, brukad till rättfärdigandet av diktatursystemet, framspringer ur det faktum, att detta system skall genomföra revolutionen medan en privilegierad klass, som åter skulle kunna gripa makten, fortfarande tillåtes existera.

Om däremot början göres med fullständig expropriation, så kommer det icke längre att existera någon borgarklass, och hela proletariatets levande kraft, all tillstädesvarande duglighet, skall komma att brukas till den sociala rekonstruktionen.

I allt som allt kan i ett land som Italien — där massorna äro genomsyrade av frihetliga och rebelliska instinkter, där anarkisterna utgöra en betydande kraft genom det inflytande de kunna utöva oavsett deras organisationer — ett försök att upprätta en diktatur icke göras utan att framkalla borgarkrig mellan arbetare och arbetare, och skulle icke kunna lyckas utan medelst det hänsynslösaste tyranni.

I detta fall, farväl till kommunismen!

Det finns endast en enda väg till räddning: Frihet.

(Forts. fr. sid. 264.)

man säga farväl åt den andliga friheten. En »överenskommelse», som på order av exekutivkommittéen slöts i Moskwa mellan den nuvarande centralkommittéen för det tyska kommunistpartiet och oppositionen, de s. k. Leviterna, i vilken överenskommelse punkt 2 har följande lydelse, illustrerar på ett förträffligt sätt kadaverdisciplinens anda:

»2. Varje bildande av fraktioner och alla separatistiska rörelser i skötet av partiet äro förbjudna för alla tendenser»;

Naturligtvis göra bolsjevikerna krav på att själva få skapa sådana separatistiska fraktioner inom alla andra organisationer. Blott hos bolsjevikerna själva kan en sådan andlig frihet icke tillåtas.

*

Det spanska socialistiska partiet hade på sommaren sänt tvänne representanter till Ryssland för att studedera förhållandena. Dessa voro Los Rios och Anguiano. Efter sin återkomst avlade Los Rios en rapport ur vilken vi anföra:

»Det finns i Moskwa anarkistiska och syndikalistiska cirklar, men varje diskussion som rör sig om det offentliga livet är absolut förbjuden. En särskild polis övervakar att denna bestämmelse blir respekterad och överträdarna bli arresterade.

När syndikalisterna trodde sig kunna församlas till en kongress, ingrep polisen för att förhindra denna sammankomst.

Ingen har i Ryssland lov att växla yrke efter sin egen önskan, heller icke att förflytta sig från den ena platsen till den andra. Ombyte av yrken betraktas som brott. Alla de som arbeta äro fastnaglade vid sin tjänst.

Arbetarnas fackföreningar kunna gå i kamp för uppnåendet av bättre förhållande. De fylla heller ingen social ledarfunktion vid organiserandet av arbetet. Strejkrörelser äro förbjudna.

Fackföreningsråden eller kommittéerna äro egentligen icke valda, ty de existera blott som kommunistiska celler varifrån alla de avlägsnas, som icke äro kommunister. De som utanför dessa kommunister pretendera på att vara fackföreningsråd (conseils syndicalistes) bli utpekade som kontrarevolutionärer och arresterade av polisen».

*

Som bekant har bolsjevikerna »befriat» Azerbeidjan och dess folk. Om de paradisiska förhållande som skapats i denna lilla republik berättar ett aktsstycke återgivet av Le Peuple i Paris efter *Communiste* i Baku, ett bolsjevikorgan. Aktstycket är en offentlig kungörelse från myndigheterna:

»Kungörelse från fackföreningarnas styrelse i Azerbeidjan.

Under den sista tiden ha arbetarna, isynnerhet muselmännen, av okända anledningar övergivit naftakällorna och flytt, man vet icke vart. Å andra sidan kräva arbetarna, som äro persiska undersåtar, att man tillåter dem fara hem till sitt och hota med att i motsatt fall fullständigt nedlägga arbetet.

Nästan varje natt fly arbetarna från källorna och om icke trängande åtgärder vidtagas kan denna flykt bli allmän.

Å andra sidan har iakttagits avsiktlig skadegörelse på borrhålen och pumparna.

Det bestämmes:

1. Att suspendera friheten att utan passersedel begiva sig utanför Baku.
2. Att ålägga centralkommittéen att vidtaga alla åtgärder för att förhindra arbetarna att fly.
3. Att fördubbla propagandan bland det muselmanska proletariatet.
4. Att ålägga Centralkommittéen att dekretera militariseringen av arbetet och produktionen...»